

Предметна програма од втор циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународна конкурентност		
2.	Код	МЕ202/2023		
3.	Студиска програма	Меѓународна економија – двегодишна програма		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус		
6.	Академска година/семестар	2023/2024 (втор семестар)	7.	Број на ЕКТС
8.	Наставник	проф. д-р Александра Лозаноска проф. д-р Елизабета Џамбаска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен претходен семестар		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Преку наставата на овој предмет студентите треба да стекнат знаење и да ги анализираат теоретските и практичните аспекти на меѓународната конкурентност на ниво на економија и на ниво на претпријатија. Истовремено, треба да се оспособат да го идентификуваат постојното ниво на конкурентност на економијата или на бизнисот и да предвидат можни стратегии за зголемување на меѓународната конкурентност.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Да ги разберат суштината и варијаблите кои ја детерминираат меѓународната конкурентност; - Да ги идентификуваат детерминантите и динамиката на националната конкурентност; - Да го согледаат влијанието на одделните макроекономски политики врз конкурентноста; - Да развијат знаење за релацијата помеѓу конкурентноста и перформансите на фирмите; - Да го анализираат конкурентското окружување на фирмите, да ја оценуваат атрактивноста на индустријата и да ги идентификуваат потенцијалните извори на конкурентска предност и неповолна конкурентска положба; - Да идентификуваат соодветна стратегија за остварување на конкурентска предност преку утврдување на обемот на работите и активностите потребни за реализација на истата, како и да ја проценуваат веројатноста за одржливост на избраната стратегија и конкурентската позиција; - Преку анализа на бизнис окружувањето, развојот на кластери, разбирањето на политиките и институциите, да бидат компетентни за креирање на ефикасна стратегија за конкурентност. 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значење на конкурентноста и конкурентската предност 2. Двигатели на меѓународната конкурентност 3. Меѓународна конкурентност на економијата и на претпријатијата 4. Детерминанти и динамика на меѓународната конкурентност на економиите 5. Конкурентноста и перформансите на бизнисот во меѓународното опкружување 6. Стратегија за меѓународна конкурентност <ul style="list-style-type: none"> - Стратегија кон добавувачи и купувачи - Стратегија за конкурентност во фрагментирани сектори - Стратегија за конкурентност во секторите во развој - Стратегија за конкурентност во секторите на опаѓање - Стратегија за конкурентност во глобалните сектори 7. Политики и мерки за зголемување на конкурентноста 			
12.	<p>Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.</p>			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	15 недели 5 ЕКТС x 30 часови = 150 часови Неделен фонд на часови (1+1)		
14.	Распределба на расположливо време	12 недели + 3 недели консултации 15+15+120=150 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	15 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарска работа	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови		
		16.3.	Домашно учење	45 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода		5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<i>Редовност на настава и вежби, проектна задача</i>				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	<i>Македонски јазик</i>				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<i>Механизми на интерна евалуација</i>				
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мајкл Е. Портер	Стратегија за конкурентност – Техники за анализа на сектори и конкуренти	Free Press Editions (превод од Владата) Дата Понс, Скопје	2009
		2.	Мајкл Е. Портер	За конкуренцијата – Современо и проширено издание	Harvard Business School Publishing Corporation (2008) (превод од Владата) Дата Понс, Скопје	2009
3.	Michael E. Porter	The Competitive Advantage of Nations	Free Press Editions, New York	1998		
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Ричард Б. Чејс, Ф. Роберт Џајкобс и Николас Ј. Аквилано	Оперативен менаџмент за конкурентска предност (11-то издание)	McGraw-Hill Irvin (2006) (превод од Владата) ГЕНЕКС Кочани	2011	
	2.	World Economic Forum	Global Competitiveness Report (different years)	World Economic Forum, Geneva		